

'คมนาคม'หนุนขนส่งเชื่อมชายแดน เสริมศักยภาพด้านโลจิสติกส์-การค้า

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ที่ส่งผลกระทบต่อทั่วโลก เป็นเวลาเกือบสามปี จะเห็นได้ว่าในหลายอุตสาหกรรมและธุรกิจต่างๆ หยุดชะงักไปชั่วขณะ แต่กระทรวงคมนาคมไม่ได้หยุดการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานและโครงข่ายคมนาคมของประเทศ เพื่อรองรับการค้า การลงทุนจากต่างประเทศ และเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ เพราะสามารถลดต้นทุนด้านโลจิสติกส์ซึ่งเป็นต้นทุนหลักของสินค้า

ดังนั้นกระทรวงคมนาคมได้ดำเนินการพัฒนาระบบคมนาคมขนส่ง ตามนโยบายเชื่อมโยงทั่วไทยแบบไร้รอยต่อ โดย **นายศักดิ์สยาม ชิดชอบ รัฐมนตรีว่าการคมนาคม** กล่าวว่า รัฐบาลภายใต้การบริหารงานของ พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา มีนโยบายในการพัฒนาพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้เป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจของอนุภูมิภาค ลุ่มแม่น้ำโขง รวมถึงการพัฒนาพื้นที่จังหวัดบึงกาฬและจังหวัดใกล้เคียง ซึ่งเป็นพื้นที่เชื่อมต่อไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว)

จึงมอบหมายให้หน่วยงานในสังกัดที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมทางหลวง (ทล.) กรมทางหลวงชนบท (ทช.) กรมท่าอากาศยาน (ทย.)

และกรมเจ้าท่า (จท.) บูรณาการร่วมกันพัฒนาเส้นทางคมนาคมขนส่งเพื่ออำนวยความสะดวกของประชาชนในภูมิภาคให้มีความสะดวก รวดเร็ว และปลอดภัยมากยิ่งขึ้น ทั้งการคมนาคมขนส่งทางบก ทางอากาศ และทางน้ำ

ขณะนี้กระทรวงคมนาคมอยู่ระหว่างดำเนินการก่อสร้างโครงการ **สะพานมิตรภาพไทย-ลาว แห่งที่ 5 (บึงกาฬ-บอลิคำไซ)** เป็นการพัฒนาโครงข่ายทางหลวงเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน ภายใต้กรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง (Greater Mekong Subregion: GMS) ซึ่งดำเนินการโดยสำนักบริหารโครงการทางหลวงระหว่างประเทศ ทล. รวมระยะทาง 16.18 กิโลเมตร (กม.) แบ่งเป็นถนนฝั่งไทย ระยะทาง 13 กม. และถนนฝั่ง สปป.ลาว ระยะทาง 3.18 กม. การออกแบบโครงสร้างได้นำเสาหลักของสะพาน (Pylon) มาประยุกต์ระหว่างโครงสร้างกับ "แดน" ซึ่งเป็นเครื่องดนตรีท้องถิ่น เพื่อแสดงถึงวัฒนธรรมของชุมชนในภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง

โดยรูปแบบการก่อสร้างเป็นสะพานคานชิ่งคอนกรีตอัดแรงรูปกล่อง ขนาด 2 ช่องจราจร มีไหล่ทางพร้อมทางเท้า ช่วงข้ามแม่น้ำโขง ระยะทาง 810 เมตร และงานทางลาดลงจากตัวสะพาน

ความยาวถนนฝั่งไทย 410 เมตร ฝั่ง สปป.ลาว ความยาว 130 เมตร รวมความยาวสะพานทั้งหมด 1,350 เมตร มีด่านควบคุมทั้ง 2 ฝั่งประเทศ และมีจุดสลับทิศทางจราจรอยู่ในฝั่ง สปป.ลาว วงเงินก่อสร้าง 3,930 ล้านบาท ผลงานในภาพรวมของโครงการ ณ วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2565 มีความคืบหน้ารวม 36.704% เร็วกว่าแผน 0.643% คาดว่าจะเชื่อมต่อพื้นที่สะพานได้ประมาณกลางปี 2566 เปิดให้บริการได้ประมาณต้นปี 2567

นอกจากนี้ยังมี **โครงการก่อสร้างทางหลวงหมายเลข 212** สายอำเภอโพธิ์ชัย-บึงกาฬ ตอนตำบลหอค้า-บึงกาฬ ช่วง กม.ที่ 108+984.000-125+416.103 และ กม.ที่ 126+694.399-127+189.000 รวมระยะทางประมาณ 16.926 กม. โดยสำนักก่อสร้างทางที่ 2 ทล. รูปแบบการก่อสร้างเป็นการขยายช่องจราจรจากเดิม 2 ช่องจราจร เป็น 4 ช่องจราจร วงเงิน 631,541,500.00 บาท ระยะเวลาก่อสร้าง 930 วัน เริ่มต้นสัญญาตั้งแต่วันที่ 11 กรกฎาคม 2563 สิ้นสุดสัญญาวันที่ 26 มกราคม 2566 ณ เดือนกุมภาพันธ์ 2565 โครงการมีความคืบหน้ารวม 46.150% เร็วกว่าแผนงาน 0.867%

เมื่อโครงการก่อสร้างทั้ง 2 โครงการแล้วเสร็จ จะช่วยเชื่อมโยงการค้าชายแดนระหว่างไทยและ สปป.ลาว ให้มีความสะดวก รวดเร็ว และปลอดภัยมากยิ่งขึ้น โดยทางหลวงหมายเลข 212 สายอำเภอโพธิ์ชัย-บึงกาฬ จะเป็นทางผ่านไปสู่อู่สะพานมิตรภาพไทย-ลาว แห่งที่ 5 ทำให้เส้นทางดังกล่าวเป็นการคมนาคมขนส่งที่เชื่อมต่อไปยัง สปป.ลาว และภูมิภาคอาเซียนได้ เพื่อรองรับการพัฒนาพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน รวมถึงสนับสนุนระบบโลจิสติกส์ของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community: AEC) นอกจากนี้ยังช่วยส่งเสริมความร่วมมือด้านการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมในภูมิภาคอีกด้วย

ด้าน **นายจิรุตม์ วิศาลจิตร** อธิบดีกรมการขนส่งทางบก (ขบ.) กล่าวถึงความคืบหน้าโครงการศูนย์การขนส่งชายแดน จ.นครพนม วงเงินรวมกว่า 1,361 ล้านบาท โดยโครงการดังกล่าวได้เปิดเชิญชวนเอกชนร่วมลงทุน โดยจะให้เอกชนร่วมลงทุนในรูปแบบภาครัฐกับเอกชน (PPP Net Cost) โดยภาครัฐเป็นผู้ลงทุนค่าที่ดิน ค่าก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานส่วนกลางและอาคารที่ภาครัฐใช้ประโยชน์ ค่าควบคุมงานก่อสร้าง และบำรุงรักษาโครงสร้างพื้นฐานรายปีในส่วนอาคารที่ภาครัฐใช้ประโยชน์ ขณะที่เอกชนเป็นผู้ลงทุนค่าก่อสร้างในองค์ประกอบอาคารที่ก่อให้เกิดรายได้ เครื่องมือและอุปกรณ์

รวมถึงเอกชนเป็นผู้รับผิดชอบในส่วนของการดำเนินงาน และบำรุงรักษาโครงการ (Operation and Maintenance : O&M) ในส่วนอาคารและพื้นที่ใช้สอยในการรับผิดชอบของเอกชนและโครงสร้างพื้นฐานส่วนกลางตามรอบระยะเวลา รวมทั้งเป็นผู้รับผิดชอบต่อความเสี่ยงด้านรายได้และจ่ายค่าสัมปทานให้ภาครัฐตลอดระยะเวลา 30 ปี นับจากปีเปิดให้บริการ และได้เปิดขายเอกสารข้อเสนอการร่วมลงทุน (Request for Proposal : RFP)

ขณะนี้โครงการอยู่ระหว่างกระบวนการเวนคืนที่ดิน และเตรียมดำเนินการก่อสร้างในส่วนที่ภาครัฐรับผิดชอบ ในปี 2565-2567 และมีแผนเปิดให้บริการในปี 2568 โดยการคัดเลือกเอกชนในครั้งนี้ กรมการขนส่งทางบกจะดำเนินการตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ใน

พระราชบัญญัติการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ.2556 นอกจากนี้ให้เอกชนที่เข้าร่วมลงทุนในโครงการยังสามารถขอรับสิทธิและประโยชน์ด้านภาษีอากรตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ BOI กำหนดอีกด้วย

โครงการศูนย์การขนส่งชายแดน จ.นครพนม จัดเป็นหนึ่งในโครงการตามแผนพัฒนาสถานีขนส่งสินค้า (Truck Terminal) ตั้งอยู่ที่ ต.อาจสามารถ อ.เมืองนครพนม จ.นครพนม พื้นที่กว่า 121 ไร่ ทำหน้าที่รองรับการขนส่งสินค้าทางถนนระหว่างประเทศบนเส้นทางสาย R12 เชื่อมต่อการขนส่งระหว่างไทย-สปป.ลาว-เวียดนาม-จีนตอนใต้ ผ่านสะพานมิตรภาพไทย-ลาว แห่งที่ 3 (นครพนม-คำม่วน)

สำหรับโครงการดังกล่าวจะช่วยรองรับการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศผ่านเส้นทาง R12 เชื่อมต่อระหว่างไทย-ลาว-เวียดนาม-จีนตอนใต้ (นครพนม-หนิง มณฑลกว่างซีจ้วง) โดยเมื่อสร้างเสร็จและเปิดให้บริการจะรองรับปริมาณสินค้าได้สูงสุด 164,431 TEUs รองรับการเปลี่ยนรูปแบบการขนส่งกับระบบราง (Shift Mode) ผ่านแนวรถไฟทางคู่ สายบ้านไผ่-นครพนม

ทั้งนี้ ได้หารือและบูรณาการการทำงานร่วมกับกรมการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (ฟผ.) เพื่อให้มีการเชื่อมต่ออย่างไร้รอยต่อควบคู่ด้วยในอนาคต ซึ่งจะช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจ จ.นครพนมและจังหวัดใกล้เคียง ลดต้นทุนการขนส่งและโลจิสติกส์ของผู้ประกอบการขนส่งสินค้า ช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ รวมถึงสนับสนุนการพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษตามนโยบายของรัฐบาล

ขณะที่การขนส่งระบบราง **นายพิเชฐ คุณาธรรมรักษ์** รองอธิบดีกรมการขนส่งทางบก (ขร.) ได้มีแผนเพื่อเตรียมแนวทางการดำเนินงานรองรับการขนส่งสินค้าและการเดินทางข้ามแดน **ระหว่างไทย-ลาว-จีน** ให้เป็นไปอย่างไร้รอยต่อ เพื่อหาแนวทางการดำเนินงานเพื่อจัดซื้อจัดซื้อในการขนส่ง ทั้งในด้านกฎระเบียบ แนวทางการบริหารจัดการเพื่อลดต้นทุนโลจิสติกส์ ลดค่าใช้จ่ายในการขนส่งในภาพรวม การส่งเสริมผู้ประกอบการเพื่อให้ใช้บริการขนส่งทางรถไฟร่วมกับขนส่งทางรถยนต์อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการบริหารจัดการเพื่อใช้สะพานหนองคายเดิม และการบริหารจัดการพื้นที่เพื่อรองรับการขนถ่ายสินค้าในระยะเร่งด่วน

โดยการเชื่อมโยงรถไฟระหว่างไทยและลาวนั้น ฝ่ายไทยได้มีแนวทางการบูรณาการเชื่อมต่อรถไฟไทย-ลาว-จีน ในการขนส่งสินค้า

ข้ามแดนผ่านทางรถไฟช่วงหนองคาย-เวียงจันทน์ให้มีความเหมาะสม ได้เตรียมความพร้อมรองรับการขนส่งสินค้า โดยสามารถจัดขบวนรถได้ถึง 14 ขบวนต่อวัน ขบวนละ 25 แคร่ แม้ว่าปัจจุบันการขนส่งสินค้าและการเดินทางยังมีปริมาณที่ไม่เต็มศักยภาพที่รองรับได้

ทั้งนี้ เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (Covid-19) การขนส่งสินค้าปัจจุบันการจัดขบวนเป็นไปตามความต้องการการขนส่งสินค้าของผู้ประกอบการที่เป็นลักษณะของการขนส่งผ่านแดนเป็นส่วนใหญ่ อีกทั้งการเดินทางระหว่างประเทศยังคงดำเนินการตามมาตรการป้องกัน Covid-19 อย่างเคร่งครัด

ซึ่งจากสถิติตัวเลขการส่งออกสินค้าผ่านชายแดนหนองคาย ในช่วงเดือนธันวาคมปี 2563 กับช่วงเดือนธันวาคมปี 2564 (ช่วงที่มีการเปิดการให้บริการรถไฟลาว-จีน) จะเห็นได้ว่ามีปริมาณการขนส่งเพิ่มขึ้นจาก 116,552 ตัน เป็น 304,119 ตัน ซึ่งมีมูลค่าเพิ่มขึ้น 4.64 พันล้านบาท เป็น 6.91 พันล้านบาท โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งส่วนกลางและท้องถิ่น ได้ร่วมบูรณาการแนวทางการดำเนินงานรองรับการขนส่งสินค้าและการเดินทางข้ามแดนระหว่างไทย-ลาว-จีน ให้เป็นไปอย่างไร้รอยต่อ

ขณะเดียวกันได้มีการพัฒนา **สถานีหนองคาย** ให้รองรับการขนส่งผ่านสะพานเดิม ซึ่งมีการเตรียมพื้นที่บริเวณสถานีประมาณ 80 ไร่ ให้เป็นพื้นที่ตรวจปล่อยสินค้าระหว่างประเทศ และการเปลี่ยนถ่ายจากทางถนนสู่ระบบราง ซึ่งจะให้เอกชนเช่าบริหารจัดการพื้นที่ 4 แปลง อีก 1 แปลงเป็นพื้นที่ส่วนกลาง โดย รฟท.จะดำเนินการปรับปรุงพื้นที่บริเวณลานยกขนส่งสินค้า ไรยหินคลุกและบดอัดความหนา 10 เซนติเมตร รวมทั้งจัดเตรียมพื้นที่สำหรับติดตั้งเครื่อง Mobile X-ray Inspection System เพื่อตรวจปล่อยสินค้าและทำพิธีการศุลกากรต่อไป

นอกจากนี้ยังมีพื้นที่ย่านนาทาซึ่งการรถไฟแห่งประเทศไทย (รฟท.) อยู่ระหว่างเตรียมพัฒนาให้เป็นศูนย์เปลี่ยนถ่ายสินค้าและย่านกองเก็บตู้สินค้า (เพื่อรองรับการขนส่งสินค้าในอนาคต) ซึ่งอยู่ในงานออกแบบรายละเอียด ส่วนโยธา โครงการรถไฟความเร็วสูงฯ ช่วงกรุงเทพฯ-หนองคาย (ระยะที่ 2 ช่วงนครราชสีมา-หนองคาย) ปัจจุบัน รฟท.อยู่ระหว่างของบประมาณเพื่อดำเนินการศึกษาและวิเคราะห์การให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ โครงการศูนย์เปลี่ยนถ่ายสินค้าและย่านกองเก็บตู้สินค้าเพื่อรองรับการขนส่งทางราง จังหวัดหนองคาย ซึ่งจะคัดเลือกเอกชนผู้เข้าร่วมลงทุนตามพระราชบัญญัติการร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชน พ.ศ.2562 ต่อไป.